

Rola i znaczenie pracy w życiu i rozwoju człowieka.

Praca odgrywa ważną rolę w życiu człowieka. Encyklopedie definiują „pracę” jako, **celowe (świadome) działania człowieka, polegające na przekształcaniu dóbr przyrody i przystosowaniu ich do zaspokajania potrzeb ludzkich.**

Jan Paweł II w encyklice *Laborem exercens* („O pracy ludzkiej”) tak mówi o pracy:

Z pracy swojej ma człowiek pożywać chleb codzienny i poprzez pracę ma się przyczynić do ciągłego rozwoju nauki i techniki, a zwłaszcza do nieustannego podnoszenia poziomu kulturalnego i moralnego społeczeństwa, w którym żyje jako członek braterskiej wspólnoty.

Funkcje pracy.

- zaspakaja potrzeby człowieka (materialne i niematerialne)
- daje człowiekowi możliwość samorealizacji
- umożliwia rozwój człowieka (umysłowy i fizyczny)
- daje zadowolenie z siebie i satysfakcję z dokonań
- łączy ludzi, skupia ich wokół jakiegoś problemu do rozwiązania lub innego zadania
- umożliwia tworzenie nowych możliwości
- wykorzystywanie przyrody i przekształcenia świata zgodnie z potrzebami ludzi
- uzyskanie określonej, upragnionej pozycji społecznej i uznania.
- pozwala rozwijać poczucie własnej wartości i użyteczności
- nadaje sens życiu
- praca dostarcza nam przeróżne doświadczenia
- umożliwia realizację celów
- pozwala na podejmowanie decyzji
- umożliwia wykorzystanie i rozwój własnych zdolności i umiejętności
- daje okazję do różnych kontaktów z ludźmi
- zapewnia bezpieczeństwo

Można powiedzieć, że praca wypełnia człowiekowi ponad połowę życia jest źródłem jego egzystencji. Praca obok nauki i zabawy jest jedną z podstawowych działalności człowieka, czyli takim działaniem, któremu nadaje pewien wyższy poziom wartości i ważności.

Pracę można traktować jako powołanie, źródło zarobkowania i szansę samorealizacji.

Dzięki pracy powstają dobra materialne, tworzone są też wartości kulturowe i społecznie znaczące usługi.

Dzisiaj stojąc u progu nowego wieku wiemy, że rola pracy w życiu każdego człowieka jest ogromna, jest to wyznacznik miejsca człowieka w społeczeństwie.

Praca dostarcza nam przeżyć estetycznych, przynosi zadowolenie i radość, niekiedy stanowi źródło trudności i zmartwień, a często wprowadza w stan niezadowolenia, zniechęcenia a nawet frustracji.

Żeby pracować, trzeba zdobyć zawód. Decyzja wyboru zawodu nie należy do łatwych, tym bardziej, że obecny rynek pracy wymusza na nas nawet kilkakrotną zmianę profesji. Najważniejsze jest, aby młody człowiek bez względu na wiek, kiedy będzie musiał dokonać wyboru zawodu uzyskał wsparcie od nas tj. od rodziców/opiekunów.

Jak możemy pomóc naszemu dziecku? Przede wszystkim pozwólmy dziecku od najmłodszych lat na samodzielne zdobywanie doświadczeń czym jest: praca, obowiązek, pokonywanie trudności. Pamiętajmy o tym, że obowiązki nie powinny przekraczać możliwości dziecka (tych fizycznych i intelektualnych), ciągle zmęczenie nie może kształtować niechęci do nauki i pracy. Doceniajmy możliwości naszego dziecka. O jego niepowodzeniach nie mówmy w jego obecności.

Aktywnie uczestniczymy w wyborze szkoły, zawodu przez dziecko prowadząc z nim rozmowy. Wskazujemy mu jego mocne strony, umiejętności, uzdolnienia, cechy charakteru i temperament. Zachęcamy do zdobywania informacji o szkołach, zawodach i możliwościach kariery. I najważniejsze **nie narzucamy naszemu dziecku swoich własnych niespełnionych aspiracji, a bądźmy przewodnikiem w działaniach naszego dziecka.**

O powodzeniu na rynku pracy decyduje przede wszystkim wiara we własne siły i możliwości, umiejętności określania celów, planowania działań i konsekwencji w ich realizacji. Planując karierę zawodową, musimy przeanalizować oczekiwania pracodawców, którzy oprócz fachowej wiedzy wymagają od kandydatów elastyczności, cenią sobie pracowników pozytywnie nastawionych do pracy, o wysokim poziomie motywacji, lojalnych i efektywnych, obowiązkowych, systematycznych, samodzielnych, uczciwych, operatywnych, odpornych na stres, potrafiących pracować w zespole, podnoszących swoje kwalifikacje, mobilnych. Zmienny charakter pracy i nowe technologie zmuszają pracownika do „uczenia się przez całe życie”, do zmiany zawodu lub specjalności.

Zatrudnienie to nie wypadkowa szczęścia i znajomości, ale efekt ciężkiej pracy i dużej samodyscypliny.

Źródła informacji o pracy

- Internet
- Prasa
- Radio
- Telewizja
- Instytucje zajmujące się pośrednictwem pracy: PUP, agencje, biura pracy
- Targi i giełdy pracy
- Kontakty osobiste

Na zakończenie chciałabym przedstawić słowa wiersza nieznanego autora, abyście Państwo właśnie w taki sposób wzmacniali swoje dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji.

*„Nie bój się przyszłości,
Czeka Cię wysiłek, ale też spokój spełnienia,
Czekają Cię dni, które wypełnisz treścią
I życie, któremu co dnia nadajesz sens.
Nie pozwól, żeby brak planów pogrążył Cię w morzu wątpliwości,
Nie rezygnuj z marzeń
Nie bój się przyszłości,
Ona i tak przyjdzie”.*

Opracowała: Bożena Owczarzak – doradca zawodowy